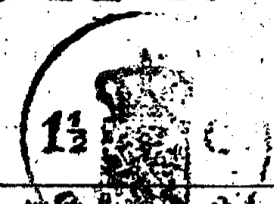
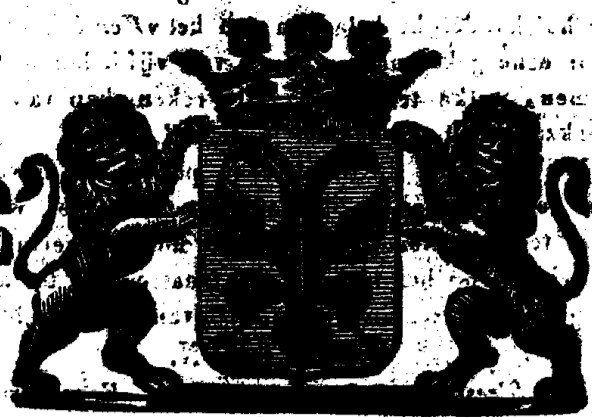

ARNHEMISCHE SCOURANT.

DINGSDAG 25 AUGUSTUS.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weels wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is 1/2 in de drie maanden.

De prijs der Advertentien, die worden gesteld vijf regels, f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

De dankbaarheid der volken.

Verneem, dat men berdaacht men in Frankrijk, en bij deze gelegenheid vertoonde zich weder de verbod, welke zich in dat land aan dien naam hecht. Het doet ons vragen: van waar blijft, na dertig jaren, die liefde voor NAPOLEON nog zoo levendig bij het fransche volk, niettegenstaande het geene eigenlijke Bonapartistische partij bevat? Heeft het dan het zware dwangjuk vergeten, waaronder de keizer het land deed zwoegen?

Wenden der vrijheid, als de Franschen boven alle tegenstaak, is het zeker niet zijn verlaten voor alles, wat buiten zijn heerschzuchtige ziel, die met niemand zijn gezag deelen wilde, welke hem Frankrijks bewondering geboort hebben, die zijnen naam daar tot eene leus voor hetgeen goed en groot is, en die zijne regering alleen, welke hem allen heeten, wonden? De fransche roemzucht mogen zij streelen, zij zouden die geestdrift voor zijnen naam niet wekken, welke, in plaats van te verlaauwen, sterker dan ooit gloeit, zelfs tegenwoordig, na Frankrijk zich bijna meer op het behoud van den algemeenen vrede dan op zijne veroveringen beroemt.

Het heeft dezelfde oorzaak, welke tot die veroveringen zelve het meest hebben medegewerkt. Het was zijn buitengewoon verstand, zijne voortvarendheid, zijne vastheid van wil. Gedachte en uitvoering waren bij hem één.

De Fransche overtuiging was een strijd tegen de misbruiken. Op den omtrent haar eiften gevestigde grond zaaide NAPOLEON het zaad der toekomst, en van het meeste, waarop Frankrijk zich beroemt, meet het hem als schepfel afvallen. Hij personificeerde in zich het verstand der overwinning; maar terwijl men voor hem meer had weten af te breken dan op te bouwen, was het zijn scheppingsvermogen, dat van het gebuurde op eene wijze partij wist te trekken, welke Frankrijk nog tot een narekenwaardig voorbeeld voor de toekomst. Voordien schenkt hij aan Frankrijk eene verstandige en krachtvolle administratie.

lig willen maken, — het was niet voor zich, dat hij dien wensch koesterde. Hij sprak waarheid; eene waarheid, van welke elk zijner daden getuigenis aflegde, dat men hem openende, met diepe onafwischbare letters in zijn hart het woord Frankrijk zou gegrift lezen.

Het heil van zijn land was zijn hoogste doel; hij wist daartoe aller krachten dienstbaar te maken, en ze in zich absorberende, tot eenheid te brengen. Dit is niet het werk van een allezagsch mensch.

Dit mistant de Franschman niet; zoo menig gedenkteken biedt hem zijn staat aan, hetwelk van den man dagteekent, die het meest en krachtigst zijnen vooruitgang bevorderde, door het stellen van juiste en vaste regels.

Neen, de natien zijn niet ondankbaar! Weet u bij haar verdienstelijk te maken, toon hare belangen in te zien en te behartigen, — en hare erkentelijkheid zal u volgen. De herinnering uwer wehladen doet haar den onbehagelijken en harden vorm vergeven. Die vorm is tydelijk; hij wordt vergeten; maar de resultaten van uw werk zijn blijvend en herinneren telkens aan hunnen oorsprong.

NAPOLEON zou tegenwoordig in Frankrijk eene onmogelijkheid zijn; geen verstandig Franschman, die dit niet voelt: hij moest zijn land voorbereiden voor de taak, welke het te vervullen zou hebben; zoodra hij dit verrigt had, werd hij overtoollig. Vastheid en eenheid te brengen in een lang verdeeld en geslinderd bestuur; grondslagen te leggen, — was zijn werk; maar, dit eenmaal verrigt zijnde, was het hem-zelfen, zonder totale verandering van handelwijze, in welke zwakke te schikken weet, maar welke kracht van zich afwijft, onmogelijk staande te blijven. De togt naar Rusland was geene oorzaak, maar gaf alleen den laastgen stoot aan het volgelopen glas. Hij had zijn werk volbragt; het was tijd te scheiden. Hij viel hierdoor inderdaad, niet door de overwinningen der geallieerde mogendheden, en geen terugkeer van Elba, al ware de slag van Waterloo door hem gewonnen, kon hem helpen, die zijne beloften nimmer zou hebben kunnen verwezenlijken.

NAPOLEON zal groot bij de Franschen blijven, dewijl hij den grondslag legde voor de inwendige kracht, welke van Frankrijk uitgaat, het begiftigd heeft met

een krachtig zamenhangend bestuur, hetwelk het miste. De materiële magt van dit land is het gevolg zijner morele kracht en hij was daarvan de grondlegger. Het kwade vergeet de mensch, wanneer het met veel goed verbonden was; het blijft zich dan dit alleen herinneren.

Die geestdrift der Franschen voor hunnen gevallen keizer is eene les voor alle regeringen. Hoe geprezen en gevierd werd WILLEM I, gedurende de lange jaren zijner regering, — en waar is al die lof en roem op nedergekomen? Is dit enkel de ondankbaarheid van het tegenwoordig geslacht, of is het een natuurlijk gevolg, dat het achter het geheim gekomen is van de kunstjes des goochelaars, welke het eens voor wonderen hield? Welk hlijvend goed heeft ons tot hiertoe de regering van WILLEM II gegeven, dat haar voor beter lot bewaart?

Buitenlandsche berichten.

RUSLAND.

Petersburg, 23 aug. De dagbladen hier ter stede maken heden de volgende keizerlijke ukaze van den 17den juli bekend.

»Daar het thans blijkt, dat de kwajlt-gesinden, die, in februari jl., in de vrijstad Krasna, in Posen en Galicië pogingen tot ontverwing der wetlige magt hebben in het werk gesteld, in de gouvernementen Wilna, Koen en Grodno medeplichtigen hadden, zoo hebben wij het noodzakelijk geacht de reeds in het koninkrijk Posen en in de gouvernementen Podolië en Wolhynië ter beveiliging der openbare rust genomen maatregelen ook tot de genoemde gouvernementen uit te strekken, en bevelen diensvolgens: de gouvernementen Wilna, Koen en Grodno werden in staat van oorlog verslaard en gesteld onder het bevel van den opperbevelhebber der sijnere legers, den veldmarschalk-generaal graaf Paskevitch Erivonski.

ITALIE.

Van de italiaansche grenzen, 25 aug. Uit Rome wordt van den 10den geschreven, dat de paus op dien dag weder eene congregatie van kardinalen verzameld had en men over de aanleidende oorzaak daartoe vervuldige glissingen maakte. De geestdrift van het volk voor den paus kloot steeds meer en meer; uit de roomsche provincien hoort men hierover bijna ongelooftelijke dingen. De kardinaal-secretaris Zelati is van zijne laatste ongesteld weder volkomen genezen. Op den 9den ontving hij het bezoek van de medelieden van het corps diplomatique en den 10den alle andere hooge beambten. Ook te Florence is eene inschrijving voor de roomsche gransdijk met goed gevolg geopend geworden.

DOITSOHLAND.

Lubeck, 26 aug. De Neue Lübeckischen Blätter melden onder het opschrift: »Herwinning van constitutionen» het volgende: »Op het voorstel der commissie van onderzoek en advies heeft de senaat de verpog, op welken basis het plan tot eene

veranderde samenstelling van het burgerschap zou gevestigd worden, onderzocht, en zich, in overeenstemming met de tweede sectie dier commissie, voor een representatief stelsel met standen verklaard. De gronden voor deze beslissing zijn in een dezer dagen aan de burgerij bekend gemaakt besluit medegedeeld."

PRUISSEN.

Berlijn, 19 aug. De nieuwe minister van financiën, von Driesberg, brengt, bij de aanvaarding zijner portefeuille, den naam mede van een bekwaam jurist te zijn. Hij was tot dus verre directeur bij het ministerie van eeredienst in de afdeling voor katholieke zaken, en heeft, door zijne betrekking tot het Kabinet-ministerie, gelegenheid gehad, zich een goed overzicht van het geheele staatsbestuur te verschaffen. De heer von Flottwell zal het ministerie van financiën op 1 september aan zijnen opvolger overgeven en daarna naar zijne nieuwe bestemming, het opper-presidentschap der provincie Westfalen, vertrekken.

— Het is nu niet meer twijfelachtig, dat de nieuwe criminele manier van procederen, dewelke met 1 oktober eerstkomende en voorloopig slechts voor de residentie-stad Berlijn zal in werking gebragt worden, op het groote poolse proces, hetwelk, als van staatkundigen aard, voor het kamergericht te huis behoort, hare toepassing vinden zal. Ook de twijfel, of dit geding hier, of te Posen of te Sonnenburg, waar de respectieve gearresteerden gedetineerd worden gehouden, zal worden gevoerd, schijnt opgeheven te zijn, daar men verzekert, dat hetzelfde hier zal worden gevoerd en men dan ook reeds bezig is met het herstellen der noodige gevangeniscellen. Met het voorloopig onderzoek denkt men over zes weken gereed te zijn en heeft men tot dat einde het personeel der regter-commissarissen vermeerderd. Dat men, echter, in dit geding de door de wet verzekerde en bedongen openbaarheid zou achterwegelaten, gelijk dit uit Posen gemeld wordt en naar luid van eene paragraaf der nieuwe wet mogelijk is, is, om meer dan éene reden, onwaarschijnlijk en reeds daarom niet aannemelijk, dewijl de regering in deze zaak zoo weinig te verheelen heeft en haar veel meer gelegen is aan de zooveel mogelijke publiekmaking der hier ter sprake komende zaken, omdat men in het eerste geval het beste, dat de nieuwe procedure zal in werking komen, niet met de uitzondering op den regel zal willen beginnen.

Breslau, 16 aug. Omtrent de gedragelija, welke de beide grootste Bonds-Staten met betrekking tot Sleeswijk-Holstein zullen volgen, kunnen wij, met de meeste zekerheid, berichten, dat er tusschen Oostenrijk en Pruisen eene overeenkomst is gesloten geworden, volgens welke beiden ten stelligste daarvoor willen waken, dat de regten van Duitschland in niet een enkel punt aangetast of verkort worden. De hoozder slechts korte, maar beslissende tegenwoordigheid des konings van Pruisen te Koningswart heeft aan deze zaak haar beslag gegeven. De aansluiting van Oostenrijk aan Pruisen is inniger dan ooit.

BADEN.

Mannheim, 25 aug. In onze stad heeft zich een »Schleswig-Holstein-Verein" gevormd, hetwelk zoo even door de Abend-Zeitung wordt publiek gemaakt met deze woorden: »Overtuigd, dat, tot handhaving der door den overmoed van het Deenendom (Dänenthum) bedreigde een- en onschendbaarheid van ons Duitsch vaderland, eene vereeniging van alle vaderlandgezinde mannen in alle deelen des lands dringend gevorderd wordt, zoo heeft een aantal inwoners der stad Mannheim, op den 11den dezer, eene vereeniging opgericht, onder den naam Schleswig-Holstein-Verein, welks statuten deze zijn:

§ 1. Het Schleswig-Holstein-Verein heeft ten doel de krachtdadige bevordering van alle pogingen, welke het behoud der staatsregtelijke zelfstandigheid van de hertogdommen Sleeswijk-Holstein-Lauenburg en de handhaving hunner daitsche nationaliteit beoogen. § 2. Het »Verein" zal naar dit doel streven langs alle wettige wegen. § 3. Ieder Duitcher kan daarvan lid worden. § 4. Het »Verein" houdt van tijd tot tijd bijeenkomsten, in welke telken male een voorzitter gekozen wordt, onder wiens leiding de aangelegenheden van het »Verein" worden besproken. De besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen der aanwezigen. § 5. De uitgaven van het »Verein" worden uit vrijwillige bijdragen bestreeld, welke, in iedere vergadering, door de leden in een

daartoe aan te bieden bus zullen gestort worden. § 6. De huishoudelijke belangen van het »Verein" worden door eene gekozen commissie van vijf leden waargenomen, welke tot zijner tijd, rekenschap van hare werkzaamheid zal hebben te doen."

Wijders heeft dit blad eene petitie van inwoners hier ter stede aan de Tweede Kamer mede, waarin deze verzocht wordt, om bij de hooge regering aan te dringen op het nemen van maatregelen tot afwijking van het toenemen der duurte van levensmiddelen.

HOLSTEIN.

Uit Sleeswijk-Holstein, 19 aug. Eergisteren is onze standen-vergadering eindelijk definitief gesloten geworden, nadat reeds sedert veertien dagen verreweg de meeste leden zich uit Itzehoe verwijderd hadden. Daarmede is in onze jongste verwickelingen een nieuw tijdperk aangebroken.

ENGLAND.

Londen, 19 aug. In de laatste vergadering der repealers heeft de heer O'Connell eenen brief van den heer Smith O'Brien, hoofd van het jonge Ierland, voorgelezen, waarin deze duidelijk verklaart, geen deel meer te kunnen nemen aan deze vereeniging. De heer O'Connell heeft op zijne beurt verklaard, dat hij geenen stap meer zou doen om den heer O'Brien terug te brengen van zijn besluit; dat de beginselen van hem en van de voorstanders van het jonge-Ierland niet vereenigbaar zijn met die der vereeniging, en dat, indien deze die beginselen volgde, zij tot de misdaad van hoog verraad zou vervallen. Een der leden, het woord willende opvatten ter verdediging van den heer Smith O'Brien, is, op bevel van den voorzitter, de deur uitgezet.

— Li. vrijdag is voor Londen een schip uit Holland aangekomen, met een lading van 56 ossen en koeijen, 320 schapen en 84,800 kazen, zijnde het grootste aantal kazen, dat ooit met een schip is aangevoerd.

— Men heeft heden brieven van de Kaap de Goede Hoop ontvangen, van den 11den juni, welke gewagen van eene groote nederlaag der Kaffers bij de vischri- vier. In dit gevecht met de engelsche troepen dat verscheidene uren geduurd heeft, hebben zij 3- à 400 man verloor. Het verlies der Engelsen was in vergelijking gering: 1 dood en 16 gekwetst.

Londen, 20 aug. De Koninklijke flotille, waarop zich de koningin, prins Albert en hun gevolg bevinden, met het doel om een zeetogte te maken, is door het onstimmige weder genoodzaakt geworden, de haven van Portland binnen te loopen, waar dezelve des nachts tusschen dinsdag en woensdag heeft doorgebragt.

— Het stoffelijk overschot van wijlen den baron Dedel zal zaterdag of zondag eerstkomende naar Rotterdam worden ingescheept. De overledene was het oudste lid van het korps diplomatiek aan ons hof.

— De Times maakt eene proclamatie van den mi- guellistischen generaal Righald-Macedonell, bekend gericht tot de portugeesche soldaten, royalisten en patriotten. Deze proclamatie is te Oporto en in die plaatsen, welke zich nabij het tooneel van den opstand hebben bevonden, verspreid geworden. Daar in worden alle getrouwe Portugezen in naam van don Miguel onder de wapenen geroepen, die, wordt in gemeld stuk gezegd, heden (den 10den) tot koning van Portugal en de Algarven met derzeiver aanhoorigheden is uitgeroepen geworden; eene proclamatie, stunnende op de nationale restauratie van de Cortes van Lamego en op de gratificatie des konings rijks.

Deze proclamatie is van den 10den gedateerd. De generaal kondigt daarin den Portugezen aan, dat reeds een groot aantal dapperen royalisten zich bij hem gevoegd hebben, en dat zijn plan volkomen vastgesteld is. »Portugezen!" roept de generaal bij het einde dezer proclamatie uit, »het is niet alleen mijne stem, welke gij op dit oogenblik hoort, het is ook die van uwen baronnen, en van uwen koning Miguel I!"

FRANKRIJK.

Paris, 25 aug. Het hof der pairs is officieel tegen den 25sten dezer maand bijeengeroepen, door eene kennisgeving in den Moniteur. De kanselier herinnert aan de pairs, dat zij in kostuum, met warden papstalen tegen, tegen en hoed, zitting zullen houden. Gisteren ten 4 ure is Joseph Henry van de congiegerie naar de gevangenis van Klein-Luxemburg overgebragt.

— De Moniteur maakt de acte van den hof der pairs bekend tegen Joseph Henry, aangaande de pisteschoten op 29 juli H. Deze acte bevat slechts de hoofdpunten van het rapport van den heer Laplagne Barri. Zij eischt de veroordeeling van Henry, krachtens de art. 86 en 88 van het Code Penal.

— Men verzekert, dat Joseph Henry den hof der pairs tot verdediger voor het hof der pairs gekozen had, doch dat deze, na inzage der processtukken en na met den beschuldigde gesproken te hebben, geweigerd had zich met de verdediging te belasten. Ingevolge deze weigering heeft de heer Barroche, batonnier van de orde, die den heer Berryer in zijne verdediging moest onderstennen, zich met dezelve belast.

— Paris, 22 aug. »De fransche maatschappij voor vrijen handel heeft eene premie van 500 franken of eene gouden medaille van dezelfde waarde uitgeschreven voor het beste verloop: »Over de gevolgen, welke de omhelzing der beginselen van handelsvrijheid hebben zou voor de arbeidende standen."

»Dezelfde maatschappij heeft ook een prijs van 5000 franken voor het beste opstel: »Over de gevolgen, welke voor de fransche handelsvaart de afschaffing van alle regten hebben zou, welkthans de fransche redders beletten om even goetkoop schepen te hebben als de andere natien, als mede over de gevolgen, welke de uitbreiding der handelsvaart hebben zou voor de marine." De opstellen, in beide gevallen, moesten voor den 31sten december 1846 aan den secretaris der Societe worden toegezonden.

— De nieuwe engelsche ambassadeur en de markiz van Normandy zijn gisteren met hun gevolg alhier aangekomen.

— Men legt in de Sieze: Het vraagstuk betreffende het voorzitterschap van den raad van minister is, even als al de binnenlandsche en buitenlandsche aangelegenheden der bestuurs, uitgesteld tot de maand januari. Intuschen laat eene Keuze, welke onder de regelen van het ministerie uitgegeven wordt, er reeds de beslechting van raden. Nadat het voorzitterschap aangeboden was aan den heer de Broglie, heeft de koning, naar de verklaring, dat na de afwijking dien diensten had bewezen aan de dynastie, aan de behoudende partij, om dien post te bekleeden, waartoe buitendien zijne welsprekendheid en zijne talenten hem alreeds gerechtigd hadden. De maand januari zal derhalve de heer Guizot president van den raad zijn.

BELGIË.

Brussel, 22 aug. Zoo even verduiden wij uit een zeker en echt bron, dat de heer de la Coste, oud-minister van binnenlandsche zaken en heden voorzitter der Nederlanden, en tegenwoordig afgevaardigde van Lauen, tot gouverneur der provincie Luik benoemd is. De heer de la Coste behoort door zijne gevoelens tot de katholieke partij.

— De gravin van Nassau, weduwe van wijlen de koning der Nederlanden, Willem I, is gisteren te Brussel aangekomen.

— Brussel, 23 aug. De Moniteur behelst de wet tot bekrachtiging van het, den 29sten juli jl. te Haga getekend tractaat van koophandel en scheepvaart tusschen België en Nederlanden. Dit tractaat van het tractaat en van de antificatie, die te Brussel, van wege den koning der Nederlanden, den 16den, en te s Gravenhage, van wege den koning der Nederlanden, den 25sten, is eindelijk het product van de wisseling der antificatie te s Gravenhage den 20sten dezer heeft plaats gehad.

»Het officiële dagblad merkt daarbij aan, dat het tractaat, ingevolge artikel 29 van hetzelfde verpligtend zal zijn van den vijftien dag aan, volgende op de uitwijking der antificatie, dat is, den 25sten van de maand augustus 1846 of 16 dezer dezer. »Men verneemt van s Haga, dat de koning der Nederlanden onzen minister van buitenlandsche zaken Deschamps, en onzen minister van maat, Mercier tot groot-luitenant van den Nederlandischen Leeuw, de hof van s Gravenhage, te s Gravenhage, generaal Deschamps tot groot-kruis van de Wilbekroon heeft benoemd.

Binnenlandsche berichten.

s Gravenhage, 25 aug. De minister van maat

merking nemende, dat er nog steeds van tijd tot tijd op zijks postkantoren navraag van de zijde der belanghebbenden gedaan wordt naar brieven met waarde, die men beweert vermist te zijn, doch intrent niet met genoegzame vrucht kan worden onderzoek gedaan, omdat de afzenders verzuimd hebben dezelve te doen aanteekenen; heeft de belanghebbende aan zijne vroegere advertentie, van 17 september jl., herinnerd, met opzigt tot de geheele verwerking der bezwaren, waaraan het middel van verzoeking vroeger onderworpen was, zoodat men thans, tegen betaling van niet meer dan tien cents, ontrent welk de plaats van binnenlandsche bestemming of wat het gewigt der brieven ook zij en zonder verplichting van dezelve vooraf te frankeren, een voldoende zekerheid van de overkomst verzekeren kan; weshalve een ieder, die geldswaarde brieven te verzenden heeft, het aan zich-zelfen te wijten hebben, indien de administratie zich, ten gevolge van het verzuimen der bedoelde voorzorg, buiten staat mogt bevinden, in ieder geval de haar verlangd wordende inlichtingen te geven.

Handelaars Gebroeders in het licht verschenen een zeer belangrijk geschrift, getiteld *Rijdinge de kennis onzer marine*, door den gepensioneerde schout-bij nacht, den heer *Arriens*. Het slot van dit geschrift luidt als volgt:

„Ik zal hiermede besluiten, omdat ik bij een bescheiden wil blijven; dat is aanwijzen, dat de bescheidenheid, onwetendheid, laauwheid enz. van hen, die magt en vermogen hadden, oorzaken zijn van den verval onzer marine, die nu sedert 33 jaren in vorming met een schoon materieel en in de allerbesten onstandigheden bijna 300 millioen heeft noodig gehad, om die ter laagte te brengen, waarop zij nu is. Het eenvoudige gezegd, dat een besluit, om de marine te veranderen, en de vernietiging van de vloot te bevelen, het oogenblikken tegen de hand is, dan in de eeuw, waarin wij leven, en de administratie en beginselen voort te gaan, die wijze onze schuld, geestelijk gebrek en onmagt dagelijks te doen blijken en te bevestigen.”

Minister van Z. K. den koning en de belgische minister van staat *Mercier* geven gisteren in het *Hôtel l'Europe* een groot diner, waaraan konings ministers, korps diplomatiek en de burgemeester dezer residentie genoodigd zijn.

Brussel, 23 aug. Men verneemt, dat er zoowel van den kant van *Z. K.* den koning der Belgen, als van de zijde van onzen koning, de ministers, die tot de sluiting van het jongste verdrag hebben bijgedragen, ridderketenen zijn geschonken.

Rotterdam, 22 aug. De onbegrijpelijkheid met de gabelmessen van den tijd, die kanalen kan afdichting gotten, bewees heden de onbegrijpelijkheid van de onbegrijpelijkheid hebben te kennen. Dit morgen van 's lands- en stadsgebouwen, geschonken ter gelegenheid, zoo men meende, den verjaardag van *Willem Frederik Nikolaas Albert*, zoon van *Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden*, wiens ongelukkig overlijden men dit jaar te betreuen heeft, gisteren kwalijk werd eerst ontdekt.

De bevoegde autoriteit kennis van haren misslag heeft, ten gevolge waarvan dan ook ten 10 ure des morgens al de vlaggen gestreken zijn.

Naar men verneemt zal in de maand september een feest van de *geboorte van Erasmus*, waaraan reeds vroeger melding is gemaakt, door de Kamer alhier en eenige plaatselijke vergaderingen worden.

Rotterdam, 23 aug. In de dagen geleden den boekhandelaar *H. van der Meer* van de gekomen de derde aflevering van het eerste deel van de *Rechtspraak van het Tweede Kamer*, *Bijdragen tot de kennis der nederlandsche oostindische bestuurswet*, door *L. van Vliet*, en de derde aflevering van de *Rechtspraak van den Tweeden Kamer*, onder den titel van *Indische rechtspraak* van den heer *Thommen* te Batavia ingezonden, waaraan de heer *meined* en ontvouwde is.

van eenige oostindische hoofd-ambtenaren bij de regterlijke magt; een verslag van een proces met *Gebrs. van Deun*, te Batavia, en een verslag van een proces van *A. F. v. d. B.* tegen zekere samarangsche burgers over gelief substantieel.

Dordrecht, 22 aug. Onze stedelijke regering heeft eene publicatie uitgevaardigd nopens de aante staande keuze van kiezers en hebben daarbij gevoegd, dat zij vertrouwen, dat ieder stemgerechtigde gaarne gebruik zal maken van het voorrecht, in deze hem door de grondwet toegestaan, en alzoo medewerken tot verkiezing van zoodanige personen, waarvan men met grond kan verwachten, dat zij, tot vervulling van de opengevallen of nog open te vallen plaatsen in den raad, ook alleen het oog sullen laten vallen op dezulken, die door braafheid en kunde op de achting hunner medeburgers de billijkste aanspraak hebben. [Reeds voor eenigen tijd heeft de stedelijke regering der hoofdstad een aantebeveling in gelijken zin gedaan. — Zulke andere gemeente-besturen deze loffelijke voorbeelden volgen.]

Gorinchem, 22 aug. Wij verneemen van eene officiële zijde, dat de predikant der afgescheidenen, *Scholten*, ziende, dat zijne gevoelens hier te lande geen opgang meer maken, thans zijne volgers aanspoort, om zich met hem naar Noord-Amerika te begeven. Het was wel te verwachten, dat diegenen onder hen, welke hier te lande een sober bestaan hebben, zijne roepstem zouden gehoor geven, ten einde, zoo mogelijk, hun lot te verbeteren, maar — hetgeen zeer verwonderen is — men ziet er zelfs, die hier de middelen voorhanden hebben, om ruimschoots voor zich en de hunningen dan ook te verdienen, hunne bezittingen van de hand te setten, ten einde zich darwaarts te begeven. Zoo hebben wij thans voor ons liggen drie aankondigingen van verkooping van vaste goederen onder Noordeloos en Giesendam, waaronder zelfs twee bouwhoeven, welke alleen met dat doel sullen worden te gelde gemaakt. Mogten toch zij, die tot deze landverhuizing worden aangehaand, wel eerst rijpelijk overdenken wat zij doen, alvorens het stukje brood, dat God hun hier, op hunne geboortegrond, heeft toebedeeld, moedwillig te verwerpen, om naar een vreemd en ver afgelegen gewest heen te reizen, waar zij, wat men hun ook voorspiegelen, op zijn best genomen eene onzekere toekomst, doch hangende schijnslijk armoede en ellende, te moeten treden.

's Hertogenbosch, 23 aug. Het stoomjagt *Jan van Arkel*, van Schiedam komende, stoomde gisteren namiddag bij Kralingen eene zelschuit voorbij, waarin een jongen zich berond, die doordien hij verschrikt was, geen besef had te zellen in te halen; terwijl de schipper *Kerese* van hetzelfde over boord gevallen was, in dien val een touw gegrepen had en achter aan de boot in selsa vaart werd medegesleept, reeds krachteloos om hulp roepende.

Onmiddellijk geleest de kapitein *de Graaf* van het stoomjagt om te stoppen, doch eer de boot was uitgezet om de redding te kunnen beproeven, was er reeds een verre afstand tusschen hetzelfde en de voortvarende schuit ontstaan; de matrozen *Vromans* en van *den Heuvel*, door menchenliefde gedreven, beproefden echter, alle krachten inspannende, om met het stauke ijzeren bootje het water te doorklieven, en zij hadden dan ook het geluk, als op vleugelen gedreven, den noodlijdende nog tijdig genoeg te naderen, om hem te redden en behouden aan zijn hoord te krijgen.

Amsterdam, 23 aug. Het *Journal de Limbourg*, over het omlang met België sluiten handstraktaat sprekende, zegt in deszelfs nummer van den 18den dezer: »Werpt men een opmerkzaam blik op de bewilligen, welke Nederland aan België doet, zoo ontwaart men, dat deze bijna alle ten gedeelte der Limburgsche nijverheid strekken. Men doorloope de lijst der concessien op de artikels *glaswerk, spijkers, meubelen, papier, speelkaarten, tinnen, weefsels, lakens* en andere waren, en men zal erkennen, dat Limburg, door tragswegs verval en eindelijk door volledige vernietiging zijner onafhankelijke nijverheid, de onbeduidende concessie, welke men voor hetzelfde landbouw verkreeg, zeer duur betalen zal. En lager: »Wat zal men van onze gevolmagtigde ministers zeggen, die met hun drieën geen doorzicht genoeg hadden om te begrijpen, dat eene vermindering van rechten op de ossen en de schapen, waarvoor Holland, sinds eenigen tijd, in Engeland een gansch anders voordeliger markt vindt, niet

verdient, dat men er een' enkelen tak van nationale nijverheid, laat staan de geheele nijverheid van Limburg, er aan opoffere? Waarlijk, indien het traktaat bekrachtigd wordt gelijk het voorligt, zoo zal het eene nieuwe *duperie* voor ons land zijn, en eene nieuwe bladzijde bij de lijst der slaters van onze diplomatie.»

»Ziedaar hoe men er in *Limburg* over denkt. Maar welligt is men er in *Holland* beter mede voldaan? Men oordeele. Het *Handelsblad*, van den 19den dezer, op het bedoelde traktaat terugkomende, besluit aldus: »Het wordt nu inderdaad tijd, dat wij eindigen; want bij voortgezette beschouwing wordt het slechts slimmer met de zaak en al meer overtuigend, dat onze onderhandelaars een *hoogst onberaden* werk hebben tot stand gebracht. Zoo als wij nu het geheel oversien, bemerken wij, dat de aan ons beschoren *schijnbare* voorregten meer en meer in het niet verzerinken, nevens de daarvoor te lijden verliezen... Wordt onze voorspelling ook maar ten deele waarheid, zoo zullen toch zeker onze koloniale markt en onze particuliere vaart eenen zeer gevoelig knak daardoor krijgen, even als *verschillende* van onze binnenlandsche bedrijven aan dit tractaat zijn ten beste gegeven! — Ziedaar dus de nieuwe parel, die de *sieur JAMES-ALBERT-HERET DE LA SARRAS* aan zijne kroon heeft gehecht. Ziedaar dus weder een nieuw proefje van zijne bekwaamheid; ziedaar, hoe duur een minister van buitenlandsche zaken, *au rabais*, te staan komt. Doch daarom dien sukkel nog niet verwijderd; wacht maar, het zal nog wel fraaijer worden; gij hebt nog menigen anderen *gevoeligen knak* te wachten. Laat uwe goede Kamer nog slechts een paar maal aan dien ex-kanonier zijne begroting bewilligen, en dan is er, na verloop van uwen handel en vernietiging uwer industrie, alle uitzigt, dat gij ook Borneo, dat gij ook Java verliest. Dan kunt gij, in uwen mantel van liefde, weder »vrijwillige bijdragen» brengen op het altaar... dier *winige* en *bekwame* staatsmannen, aan welke uwe vertegenwoordigers jaar-in jaar-nit begrotingen toestaan.»

Arnhem, 24 aug. Bij de toenemende zucht, die zich in alle eorden des vaderlands onder de ingezetenen openbaart, om zich naar Noord-Amerika te begeven, ten einde in dat werelddeel meer ruime bronnen van bestaan te vinden, bestond er bij ons behoefte aan een werkje, dat op eene beknopte en eenvoudige wijze alles mededeelde, wat de landverhuizers bij hun vertrek naar en aankomst en vestiging in Noord-Amerika behooren te weten, wist zij, bij hante komst aldaar, niet als het ware verlegen met zich-zelfen staan. Het verzoekt ons daarom te kunnen berichten, dat in dat gebrek thans grootendeels is voorzien door een werkje, dat bij den boekhandelaar *O. Campagne* te Tiel, voor den prijs van 35 centen, het licht ziet, getiteld: *De Verenigde Staten van Noord-Amerika en de landverhuizing derwaarts*, enz.

»Dit geschriftje, op eenen bevattelijken toon geschreven, behelst alles, wat voor de landverhuizers wetenswaardig kan geacht worden, en wij denken het dus gerustelijk aanprijzen ook aan hen, die de landverhuizing in Nederland met belangstelling gadeslaan.»

Arnhem, 24 aug. Gisteren avond, omstreeks 8 uur, zijn alhier met de stoomboot *de Stadt Bonn* van Keulen — welke stad men des morgens ten 10 ure verlaten had — aangekomen *H. M. de koningin-wed. we van Engeland*, *H. K. H. de kroon-prinses van Pruisen*, en *Z. K. H. prins Eduard van Saksen-Weimar*, allen met een gezamenlijk gevolg van ruim 30 personen. — Bij hoogsterzelve aankomst werd *H. M. de koningin-wed. we van Grootbranje*, namens onzen koning, ontvangen door *Z. E. den minister van staat*, den heer *baron van der Capellen*, vroeger gouverneur-generaal van Oostindië, terwijl *Z. E. de engelsche ambassadeur* aan ons hof, *sir E. C. Disbrowe*, zich tot hetzelfde doel naar herwaarts had begeven, en aan welke beide heeren zich hadden aangesloten de heer gouverneur der provincie en de heer burgemeester *van Pallandt*. De vorstelijke personen en hun gevolg hebben hante in-trek genomen in het *hôtel Bellevue*, terwijl de heeren *van der Cappelle* en *Disbrowe* in het *hôtel de Zon* gelogeerd zijn. — Met eenen extra-trein zijn de hoogerzigen heden morgen langs den Rijnspoorweg naar Amsterdam en verder naar de residentie vertrokken. — Ten einde eenige gevoelige ontspanning t

geven aan het gedraai en gepiep, waarmede ons gehoor gedurende de tegenwoordige kermis ontstemd wordt, verneemt men, dat de heer Jaeger besloten heeft, gedurende eenige dagen van deze week, in de bekende zaal van zijn hôtél te geven *bal en vauz-hall*, hetwelk des avonds ten 8 ure zal aanvangen en nader worden geannonceerd.

OOSTINDIE.

Batavia, 16 juni. De gouverneur-generaal is den 23sten juni met de oorlogstoomboot *Merapi* naar Sourabaya vertrokken. De expeditie naar Bali is den 9den juni van Sourabaya onder zeil gegaan.

— Jonkhr. *Reynst* is, bij afwezigheid van den gouverneur-generaal *Rochussen*, ad interim met het bewind belast. De gouverneur-generaal, welke sedert eenigen tijd aan ongesteldheid in de ingewanden leed, was, volgens de laatste berigten, aan de betere hand.

— Met de laatste land-mail is te Batavia aangekomen de heer *Tanco Modderman Jr.*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, ambtenaar van de 1ste klasse, en onmiddellijk naar Buitenzorg doorgeleid.

— Het gerucht wint hier meer en meer veld, dat Macasser op het eiland Celebes tot eene vrijhaven zal worden verklaard.

— Er gaat ook sprake van eene verandering in het indische tarief en van eene vermindering van het uitgaand regt op de koffij.

Jugezonden stukken.

Nag eene les uit Engeland.

Lord BROUGHAM, de ex-kanselier van Engeland, de vriend en aanhanger van lord WELLINGTON, heeft in het verlopen jaar een veelomvattend werk uitgegeven, dat ten titel voert: *Political philosophy*. Eene afdeeling van dit werk, welke eene korte schets der constitutionele geschiedenis van Engeland behelst, is afzonderlijk in het licht verschenen, onder den titel: *British Constitution*, by HENRY lord BROUGHAM. IX en 432 pag. groot 8o. London by KNIGHT.

Op zich zelve zou het reeds eene les voor onze *would-be* staatslieden — voor onze zoogenaamde praktische mannen — zijn, hun door een praktisch staatsman als lord BROUGHAM gegeven, om hunne kennis, hunne ervaring en talenten, — zoo zij die bezitten — ten nutte te maken, in openbare geschriften mede te deelen, en alzoo hun licht voor den volke te doen schijnen. Zij, die van hun verheven standpunt het geheel zoo veel beter overzien, behoorden zich de moeite te getroosten, aan ons, die zoo veel lager staan van tijd tot tijd eens toe te roepen, wat wonderen zij van hunne hoogte al zoo ontdekken. Wij ongelukkig, wij krijgen niets te lezen dan de *utopian der ideologen* en de *droomen der theoretisten*; over al welk geschrift onze practici met genadig medelijden de schouders ophalen. Tot troost kunnen wij mededeelen hoe ons, onder de roos, is gemeld, dat de heer DE LA SARRAZ voornemens is hierop eene uitsondering te maken, en spoedig een handboek over het sardinisch volken-regt zal uitgeven, en wel zoodra zijn taalmeester hem gezegd zal hebben, dat hij twee regels goed hollandsch kan bij één krijgen. Als zijne excellentie zich niet braaf beijvert, zullen wij er, helaas! nog lang op moeten wachten, want in zijne laatste redevoering sprak hij nog van zijne *excellentie tot verdere bezuiniging van zijn hoofdstuk, dat reeds om een derde verminderd was.*

Hoe dit wesen moge; — Ik wenschte thans iets over lord BROUGHAM's geschrift mede te deelen, en die staatsman verstaat zijne landtaal grondig en weet zich daarin met waardigheid en kracht uit te drukken. Zoowel uit dat oogpunt, als uit hoofde der belangrijkheid van den inhoud, bevelen wij het ieder aan, die zich met den geest der engelsche staatsregeling gemeenzaam wenscht te maken. De ernst dier constitutie, zoo als die in het volk is doorgedrongen, en de kracht en grootheid van den britschen staat uitmaakt, straalt ons uit dat geschrift op iedere bladzijde in het oog.

Wij geven een paar voorbeelden, die ons tot les mogen verstreken. In de voorrede zegt de schrijver: »De geschiedenis onzer constitutie in alle tijdperken leert, dat de beste staatsinstellingen geene bescherming tegen onderdrukking, geene zekerheid tegen een slecht beheer van de belangen des volks aanbieden, wanneer hetzelfde niet onafgebroken voor zijne regten en belangen waakt.

»Het is ongetwijfeld onjuist, te beweren, dat de staatsvormen van weinig beteekenis zouden zijn, en de beste staat die ware, welke het best wordt bestuurd; maar het is eene waarheid, welke onze geheele geschiedenis bevestigt, dat het grootste nut der instellingen hierin bestaat, om aan het volk de middelen te verschaffen, een verstandig en getrouw beheer van zijne belangen te behouden; dat eene constitutie te meer de volmaaktheid nadert, hoe meer zij den geregeerden gelegenheid geeft, de handelingen der regenten te bewaken door hen te ondersteunen in wat zij goeds, en te keer te gaan in wat zij kwaads verrigten; dat, eindelijk, ook zelfs de voortreffelijkste staatsregeling noch de noodzakelijkheid, noch den plicht van zulk eene bestendige bewaking opheft.

En op bladzijde 103 en 104: »Wij moeten steeds bedenken, dat de eerste voorwaarde voor het behoud der constitutie de grondstelling is, der PLIETMATICHEID VAN VERZET TEGEN ONRECHTMATIG GEWELD; DAT HET NOODZAKELIJK IS VOOR REGENTEN EN GEREGERDEN ZICH DE AANVATTING VAN DIT UITERSTE MIDDEL STRAFT ALS MOGELIJK VOOR TE STELLEN; — het blijft ongetwijfeld een uiterst middel, en behoort dus slechts met omzigtigheid gebruikt te worden; maar daar het het eenige is, dat in het bereik des volks ligt, is het ook de eenige steun, dien het kan aangrijpen, wanneer zijne regenten het tot zijne zelfverdediging, daartoe noodzaken. Onze geschiedenis wemelt van voorbeelden, welke ons leeren, waarborgen, die alleenlijk in de wet staan geschreven, te wantrouwen; welke ons herinneren, dat regenten, parlemen-ten en ministers, evenzeer als koningen, zwakke menschen zijn, de spelballen van baatzuchtige meeningen, ijdele vrees, en heerschzucht; EN DAT HET VOLK NOOIT ZEKER IS ZONDER HET VASTE BESLUIT, TOT DEN DOOD TOE ZICH TE VERZETTEN, ZOO DIKWIJL ER EENE INBESLUK OP ZIJNE RECHTEN GEMAAKT WORDT.

Wij deelen deze zinsneden niet mede, als zoo vele *nieuwe* waarheden behelzende: want, waarlijk, het hier geleerde kan daarop geene aanspraak maken, hoezeer het bij ons, althans in de praktijk, als zoodanig gelden mag; — maar wij vonden die uitdrukkingen merkwaardig in den mond van eenen man als lord BROUGHAM. Zij toonen, hoe diep de geest van de constitutionele regten der burgers wortel heeft geschoten in de engelsche natie, als zelfs een hoofd der tory-partij zich niet ontzet, openbaar en als iets zeer gewoons te verkondigen, dat het volk ieder oogenblik gereed moet zijn de wapens op te vatten als zijne regten gekrenkt worden; dat zoodanig terziet een onwettigbaar regt en een heilige plicht is.

Vraagt gij nu, lezer, naar de oorzaak van Englands bloei, grootheid en kracht, — wij wijzen u op het geschrift van lord BROUGHAM. Een volk, met zoodanigen geest bezield, duld willekeur noch schande; regenten, van welke beginsels omtrent 's volks regten doordrongen, wachten zich, die aan te randen, en stellen hunnen roem in de handhaving derzelve.

Advertentiën.

VERKOOPING

VAN

ONROERENDE GOEDEREN.

Mr. W. J. DE PUTMAN *CRAKER*, Notaris te Zutphen, zal, op Maandag den 31sten Augustus 1846, des voormiddags om 11 uur, in het *Nederlandsche Koffijhuis*, te Zutphen, doen insetten, en op Maandag den 1den September daaraanvolgende, terzelfder ure en plaats, finaal verkoopen:

1o. Een HUIS en ERF, staande in de Korte Hofstraat, op den hoek van de Hoikerstraat, te Zutphen, gemerkt Letter B, No. 26, Kadastraal bekend in Sectie F, No. 835, groot 86 Ellen; waarin sinds een groot aantal jaren eene SLAGERIJ is uitgeoefend en hetwelk daartoe, als ook tot alle andere Handel of Nering, zoo door deszelfs goeden stand als anderzins, bijzonder geschikt is.

En 2o. Een STAL en ERF, staande in de Hoikerstraat, te Zutphen, gemerkt Letter B, No. 173, met daarachter gelegen OPEN PLAATSJE: Kadastraal bekend in Sectie F, No. 847; groot 68 Ellen.

De beide perceelen zullen ook in massa worden geveild.

Zijnde deselve inmiddels dagelijks te bezichtigen; terwijl nadere informatiën bij genoemden Notaris te bekomen zijn.

De te *Harderwijk* standplaats hebbende Notaris J. D. C. W. DE MOL, zal, op Zaterdag den 29sten Augustus 1846, in het Logement het *Wapen van Zutphen*, te *Harderwijk*, des namiddags ten vijf ure, publiek doen insetten, en één uur daarna, bij opbod, finaal verkoopen:

Een HUIS en ERF, met den daarachter gelegen TUIN, staande en gelegen in de Hondgardstraat der stad *Harderwijk*, waarin sedert jaren eene KRUIDENIERS-AFFAIRE is gedreven; — *dadelijk te aanvaarden.*

+++ Namens de Edel Achtbare Heeren CONTOREN der LATIJNSCHE SCHOOL, die is rigt de Onderzoekende, dat de gewone LESSEN wederom eenen aanvang zullen nemen op Donderdag den 3den September eerstkomende, terwijl het Examen tot ONDERZOEK, of de Aankomende de noodige bekwaamheid bezitten om de Leerlingen te worden aangenomen, zal plaats hebben op Dinsdag den 1sten September, in het wone Schoolgebouw.

Wageningen, den 22sten Augustus 1846.
F. FERMOOPEN WEIJER
Gymn. Reector.

Voor eenen redelijken prijs, uit de Hand te Koop:

Een RUITEN met KOETSHUIS en STALLING, gelegen aan het aangenaamste gedeelte der passage *Arnhem*. — Adres, met franco brieven, bij Heer Mr. W. H. TAAIJ, Notaris te *Arnhem*.

Uit de hand te Koop:

Door kwijting der zaak, eene reeds sedert eenigen jaren gewerkt hebbende FABRIEK, gelegen in eender steden in de Provincie Gelderland, nabij de hoofdrivieren.

Brieven franco, onder Letter M., bij den Boekhandelaar L. VAN BAKKENS, te *Amsterdam*.

Een ongehuwde TUINMAN, Protestant van middelbaren leeftijd, voorzien van de beste getuigschriften en bekwaam het broeijen, snoeijen, het aankweken en behandelen van allerhande Bloemen en Potgewassen, en alles, wat de W. moeserij betreft, knuende uitoevenen, — zag gaarne, tegen primo November aanstaande, we als zoo zoodanig geplaatst. — Iemand hierop reflectende, gelieve zich, met gefrankeerde brieven, der de Letters A. B., te adresseren bij den Boekdrucker C. A. THIEME, te *Arnhem*.

Expeditie-Kantoor te Zutphen.

Te Zutphen, aan den IJssel, van waar de gelegenheid bestaat om over de Rivier den *Bergh* en *per as*; de goederen, door de geheele Graafschap *Zutphen* en naar de *Pruissische Grenzen*, en daar over den *IJssel* naar *Holland*, *Belgie*, *Pruissen* te verzenden, is, onder de firma *NYMAN en VAN MAELE*, en wel onder de firma *EXPEDITIE-KANTOOR* geregigt. Zullen alle zendingen, die door ons worden in ontvangst genomen, in een zeer bekwamen huis bewaard en zoo spoedig mogelijk verzonden.

+++ Bij J. S. KAMPS, in het Logement der Groote Markt te *Arnhem*, zullen gedurende de tegenwoordige kermis, door een voornaam zelschap onderscheidene MUZIKSTUKKEN worden uitgevoerd, en gelegenheid gegeven tot het hooren van BANSPARTIËN, welke in den aanstaanden winter, elken Zondag-avond, zullen voortgezet. — Het kuffet zal van de noodige VERBORINGEN en tegen eenen civielen prijs van zijn.

+++ Ontvangen in den SCHILDER- en KANTOORBOEKWINKEL van J. BOUWMAN, St. Jansstraat te *Arnhem*, Nieuwe GRAVUREN en STEENDRUKKE SCHILDERDOEK enz het zoo zeer gevraagde VLIETGEN PAPIER. — voorts alle BUREAU-, KANTOOR- en SCHOOLBEHOEFTEN, waarvan de Prijzen al zeer laag gesteld zijn.

RIJN- en IJSSELSTOOMDOOPMAATSCHAP

Dienstregeling voor de maand Augustus 1846.
Van *Arnhem* naar *Emmerich*, *Dusseldorp* en *Keulen*: elken Dinsdag en Donderdag des namiddags 4 ure, in correspondentie met de spoortreinen van *Amsterdam*.
Van *Keulen* naar *Dusseldorp*, *Arnhem* en *Arnhem*: elken Zondag, Dinsdag en Vrijdag, des avonds om 8 ure, in correspondentie met de Spoortreinen naar *Utrecht*, *Amsterdam*, *Haarlem*, *Leiden* en 's *Gravenhage*.
Van *Arnhem* naar *Zutphen*, *Deventer*, *Zwolle*, *Kampen*: elken Maandag, Woensdag en Zaterdag des morgens om 11 ure, na de aankomst van den Spoortrein van *Amsterdam*.
Van *Kampen* naar *Deventer*, *Zutphen*, *Doornik* en *Arnhem*: elken Zondag, Dinsdag en Donderdag, des morgens om 4 ure, in correspondentie met de spoortreinen naar *Utrecht*, *Amsterdam*, *Haarlem*, *Leiden* en 's *Gravenhage*.

Waarthoogte te *Arnhem*:
Den 24 Aug. 1846 P. 3 P. 4 D. 11. gew. 6. 0. 0.
Te *Arnhem*, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.